

Udruženje/Udruga transporta i veza

Blokiranjem saobraćajnica nanosi se šteta privrednom sistemu i svim vitalnim funkcijama društva

**Procedure
za dobijanje
okolinskih
dozvola**

Harmonizacija propisa

Uravnotežiti uslove poslovanja u cijeloj BiH

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH uputila je dopis predsjedniku Vlade FBiH, članovima Predsjedništva BiH iz FBiH i svim federalnim ministarstvima za pokretanje postupka poboljšanja i ujednačavanja uslova poslovanja, sa akcentom na ujednačavanje sa uslovima u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko.

Dopis P/GKFBiH sadrži zaključke sa sastanka Komore, koji je održan u novembru prošle godine sa predstavnicima 50 najvećih kompanija u FBiH, Ureda visokog predstavnika u BiH, Centralne banke BiH, sindikata BiH i FBiH, Federalnog zavoda za zapošljavanje, te kantonalnih komora u FBiH.

“Razlozi za pokretanje ovog procesa su loši uslovi poslovanja u BiH, a lošiji u FBiH u odnosu na RS i Distrikt Brčko. Carinska tarifa, kao i Zakon o trošarinama, ne odgovaraju privredi BiH, pa time i FBiH, već uvoznicima”, rekao je Jago Lasić, predsjednik P/GKFBiH. Istakao je da su porezi i doprinosi iz plaća enormni, ali i neuravnoteženi unutar BiH. Porezi i doprinosi na neto plaće u FBiH su 68,97 odsto, u RS 52 odsto, a u Brčko Distriktu 47,50 odsto. Porez na dobit u FBiH je 30 odsto, a u ostalim dijelovima BiH iznosi 10 odsto.

Sadašnje stanje smatra se neodrživim sa stajališta novih investicija i zapošljavanja.

U Beogradu sastanak Predsjedništva “Eurochambresa”

Predsjedništvo “Eurochambresa” 9. februara je održalo sastanak u Beogradu, u Privrednoj komori Srbije. Jednom dijelu sastanka prisustvovali su predstavnici privrednih komora Makedonije, Crne Gore, BiH, Republike Hrvatske, Moldavije, Bugarske, Turske i Srbije. Glavne teme rasprave zajedničkog dijela sastanka bile su:

- * Status privrednih komora, promjene u strukturi komorskih usluga i iskustva u pripremi obaveznog i dobrovoljnog članstva;

- * Regionalne integracije CEFTA Sporazuma 2006. i doprinosi privrednih komora. U sklopu ove tačke razmatrane su predstojeće inicijative “Eurochambres” (Program PARTNERS II, koji se odnosi i na BiH).

Kada se govori o statusu privrednih komora u EU, istaknuto je da je osam komora organizovano po javnom pravu (Austrija, Francuska, Njemačka i Italija), a 19 po privatnom pravu. Način organizovanja komora u EU uglavnom opredjeljuje poslovni interes zajednice.

Novina u strukturi usluga jeste da firme - članice biraju vrstu usluga koje će im pružati komore.

Interesantno je iskustvo komora Švedske. Tamo imaju dobrovoljno članstvo prema kojem komore privatnog tipa treba da se opredijele za jedan od dva osnovna zadatka i da li će zastupati interese svojih članova pred organima vlasti ili će se opredijeliti za pružanje usluga svojim članovima.

U okviru teme regionalne integracije CEFTA Sporazuma 2006. predloženo je da se organizuje poseban forum članica CEFTA, na kojem bi se govorilo o aktivnostima komora u implementaciji ovog sporazuma.

M. IDRIZOVIĆ

Proširena sjednica novoizabranog Odbora Grupacije javnog prijevoza putnika u FBiH

U Sarajevu je 31. januara održana prva sjednica Odbora Grupacije javnog prijevoza putnika pri Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije BiH u novom sazivu

Udruženje transporta i veza, odnosno Grupacija javnog prijevoza putnika u više se navrata obraćala Ministarstvu prometa i komunikacija BiH o pitanju sudbine neiskorištenih finansijskih sredstava, preostalih nakon usklađivanja međunarodnih redova vožnje, ali nikada nije dobilo konkretan i precizan odgovor.

Zbog toga je zaključeno da P/GKFBiH angažira advokatsku kancelariju, koja će u ime Komore i ovog udruženja podnijeti tužbu protiv Ministarstva komunikacija i prometa BiH, kao i protiv odgovornih osoba.

Istovremeno će se P/GKFBiH obratiti pismom spomenutom ministarstvu, u kojem će ga upoznati da je Odbor Grupacije javnog prijevoza putnika 31. januara 2007. godine donio odluku o angažiranju advokatske kancelarije radi podizanja tužbe, jer je na to bio prinuđen. U tužbi će se insistirati na povratu neutrošenih sredstava, naknadi troškova, kao i na preciznom odgovoru u vezi sa nelegalnim i neregularnim izdavanjem zahtjeva za međunarodnu liniju Bosanski Šamac - Berlin (i nekim drugim), što je naglašeno i u ranijim obraćanjima. Ukoliko Ministarstvo i dalje stoji iza konstatacije iznesene u svom pismu broj: 01-29-3428-1/06 da sporni dopis nije primio Sektor za transport, te da za njega nije formiran dosje, neka to decidno pismeno potvrdi u svom odgovoru. Ako je to tako, onda se, očigledno, radi o kriminalnoj aktivnosti nekih pojedinaца.

Nakon zajednički obavljenog usklađivanja međunarodnih redova

vožnje, koje je održano u ljeto 2005. godine na Vlašiću, u daljem radu Komisije za usklađivanje uočeno je niz nepravilnosti, pa i kriminalnih radnji. Pojedinačnih primjera ima više i svaka će članica konkretne probleme rješavati pokretanjem upravnog spora ili tužbe. Međutim, zaključeno je da Grupacija javnog prijevoza putnika zvanično zatraži zapisnik ili drugi dokument iz kojeg će se moći vidjeti rezultati rada Drugostepene komisije, odnosno konačno usuglašeni redovi vožnje. U vezi sa ovim odmah je upućeno pismo Mirku Šekari, pomoćniku ministra komunikacija i prometa BiH, sa zahtjevom da, što je prije moguće, primi delegaciju ove grupacije radi razjašnjavanja spornih odluka Komisije.

Upućeno je pismo i Slobodanu Župljaninu, predsjedniku Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH, koje gotovo u cijelosti prenosi-mo:

“Odbor Grupacije javnog prijevoza putnika razmatrao je situaciju u vezi sa educiranjem i certificiranjem vozača koje organizira V/SKBiH preko Instituta za edukaciju - ECOS. Molimo Vas da svojim autoritetom utječete na reguliranje edukativnih i sličnih usluga koje V/SKBiH pruža članicama, u skladu sa općim ekonomskim stanjem i snagom privrednih subjekata.

Većinu stavova Odbora, vezanu za način organizacije i naplate edukacije voznog i drugog osoblja, prenijeli su Vam predstavnici Odbora prijevoznika u međunarodnom i

međuentitetskom saobraćaju. Želimo Vam ukazati na to kako i zašto se organizira trening za profesionalne vozače, u skladu sa Direktivom EU. To se jasno vidi iz teksta sa Internet portala IRU Academy koji kaže:

“Puni osnovni trening: Osnovnu obuku ne bi trebalo zahtijevati za one koji su već profesionalni vozači ili su to bili tri godine u petogodišnjem periodu prije stupanja na snagu Direktive. Puni osnovni trening se traži za sve kandidate ispod navedenog ograničenja, zavisno od kategorije vozila za koju ima vozačku dozvolu: ispod 21 godine za C i CE, 21 godinu za D1 i D1E vozačke dozvole i za D i DE vozačke dozvole gdje ruta ne prelazi 50 km, a 24 godine za vozačke dozvole D i DE kategorije.

Minimalni osnovni trening: Minimalni osnovni trening se traži za sve ostale kandidate. Općenito, posjedovanje C ili D vozačke dozvole je neophodno za pristup osnovnom treningu. Trajanje minimalnog osnovnog treninga je 210 sati, a dužina ukupnog treninga je 630 sati. Kontinuitet trening se održava 35 sati jednom u svakih pet godina i može sadržavati gradivo u zavisnosti od profila vozača. Vozači moraju biti podvrgnuti treningu u državi stalnog boravka, a kontinuitet trening mora biti priznat od svih država članica.”

BiH pripada grupi država u kojima su, od IRU Akademije, akreditirani instituti za obuku i izdavanje certifikata o stručnoj osposobljenosti za unutarjni i međunarodni prijevoz putnika i robe (CPC), što je dobro, ali se u toj grupi ne nalaze mnoge zemlje kao što su: Italija, Austrija, Njemačka, Švicarska, Slovenija, Srbija... Zašto je u ovom momentu potrebna certifikacija i kada će ona biti primjenjiva na prostoru Evrope?

Imajući sve ovo u vidu, članice Udruženja traže da se cjenovnik za edukaciju i polaganje ispita stavi van snage, te utvrdi novi cjenovnik koji će biti primjeren uvjetima u kojima rade prijevoznici.

Vodeći se temeljnim principima funkcioniranja i uloge komorskog sistema, posebno V/SKBiH, treba obezbijediti da i ova aktivnost Komore bude u funkciji razvoja cestovnog prometa. Pri tome treba uvažavati potrebe i mogućnosti članica Komore da u teškim uvjetima rada obezbijede značajna sredstva za financiranje vlastite djelatnosti. Treba voditi računa o odredbama Zakona o kontroli cijena kojim je definirana društvena kontrola cijena i način njihovog utvrđivanja.

Iz tih razloga Odbor je zauzeo slijedeći stav:

1. Skupština Udruženja na nivou cijele BiH je prije dvije godine dala punu podršku aktivnostima u vezi sa stvaranjem preduvjeta za kvalitetnu pripremu kompanija, operatera i voznog osoblja za obavljanje međunarodnog prijevoza putnika i tereta.

2. Preduvjet za bilo kakve aktivnosti oko edukacije i certificiranja bio je definiranje nastavnih planova, utvrđivanje načina edukacije i utvrđivanje rokova za certificiranje.

3. Na Skupštini Udruženja istaknuto je da cijena educiranja i certificiranja mora biti prilagođena stvarnim mogućnostima bh. prijevoznika.

4. Odbor Udruženja je, na zajedničkom sastanku sa predstavnicima Ministarstva prometa i komunikacija BiH, na kojem je bio prisutan Nikola Šego, sekretar Ministarstva, utvrdio neophodnost usklađivanja nivoa cijena edukacije i certificacije. Dogovoren je i radni sastanak o ovom problemu.

Imajući u vidu da Komora, a i ministarstva nisu ispoštovala postignute dogovore, Odbor Grupacije javnog prijevoza putnika traži:

- da se odmah prekine sa sadašnjim načinom edukacije koji, prema općoj ocjeni, u ovom momentu nema nikakvu praktičnu svrhu, jer se svodi na formalno izdavanje certifikata i ostvarivanje profita u Komori koja je neprofitna organizacija;

- da se pristupi usklađivanju programa i cijena edukacije i certificacije;

- da se utvrdi optimalna cijena edukacije kandidata za certifikaciju voznog i drugog osoblja;

- da se omogući organiziranje edukacije u prostorima kompanija koje za tu svrhu imaju obezbijeden odgovarajući prostor;

- da se kvalificiranim kadrovima kompanija - članica komore omogući realizacija nastavnog programa u vlastitoj režiji;

- da se od Nacionalnog komiteta, kao jedine ovlaštene institucije za certifikaciju, zatraži informacija vezana za obaveznu primjenu certifikata u međunarodnom prijevozu koji zahtijevaju zemlje članice EU. U tom cilju, smatramo da certifikaciju treba provoditi u trenutku kada ona bude uvjet za rad na prostoru EU.

Tražimo objašnjenje za uvjete tražanja certifikacije i moguće troškove provjere znanja certificiranih vozača."

U vezi sa neprihvatljivim ponašanjem radnika pojedinih kompanija, koji svoje probleme pokušavaju riješiti blokadom puteva, pri čemu nanose ogromne štete i nepremostive probleme kompanijama koje se

bave javnim linijskim prijevozom putnika i izazivaju nezadovoljstvo putnika, izdano je saopćenje za javnost.

Zbog nešto povoljnijeg trenda kretanja cijena naftnih derivata na tržištu, koje u zadnje vrijeme, uglavnom, padaju, ocijenjeno je da bi bilo dobro izvršiti analizu važećih cijena prijevoza u javnom prijevozu putnika, te ako ta analiza pokaže da je to moguće, sugerirati smanjenje cijena prijevoza. U radnu grupu, koja će izvršiti ovu analizu i dati odgovarajući prijedlog Odboru grupacije, izabrani su: Dževad Oparđija, Nedžad Zekić i Avdo Šehić.

Pokrenuta je i inicijativa da se aktivira rad ranije formiranih radnih grupa za:

a) Izradu prijedloga minimalnih cijena prijevoza i

b) Izradu prijedloga maksimalnih cijena staničnih usluga.

Ove grupe, što prije, treba da pripreme i prezentiraju Odboru svoje prijedloge cjenovnika kako bi se oni blagovremeno mogli usuglasiti i poslužiti za izradu prijedloga odgovarajućih pravilnika.

F. ĐIKIĆ

Apeli

Blokiranjem saobraćajnica nanosi se šteta privrednom sistemu

Nakon još jednog u nizu štrajkova nezadovoljnih radnika, koji su blokirali put M17, Udruženje transporta i veza P/GKFBiH dalo je saopštenje za javnost koje u cijelosti prenosimo

U posljednje vrijeme učestala su nezadovoljstva zaposlenika u privrednim društvima u FBiH, koja se, kao po pravilu, na kraju ispoljavaju blokadom gradskih saobraćajnica i magistralnih puteva. Na taj način se onemogućava funkcionisanje saobraćajne infrastrukture, neophodne za život i poslovne aktivnosti stanovništva, a direktno se narušava organizacija i odvijanje javnog linijskog prevoza putnika u BiH.

Takav slučaj zabilježen je krajem januara, kada su radnici "Krivaje" iz

Zavidovića organizovali štrajk i potpuno nezakonito, odnosno suprotno odredbama Zakona o štrajku, zatvorili magistralni put M17, zbog čega je saobraćaj preusmjeren na druge saobraćajnice.

Ovakvim nezakonitim djelovanjem nanosi se šteta privrednom sistemu i svim vitalnim funkcijama društva. Direktno posljedice osjete posebno prevoznici, koji se bave javnim linijskim prevozom putnika u BiH, jer se onemogućava održavanje registro-

vanih autobusnih linija i izaziva nezadovoljstvo putnika.

Prema Zakonu o cestovnom prevozu FBiH, javni linijski cestovni prevoz putnika može se obavljati samo na temelju i u skladu s registrovanim redom vožnje, odnosno izdatom dozvolom za prevoz, a kojom je određen itinerer, odnosno putanja i vrijeme dolaska na pojedina odredišta i slično. Odstupanje i neodržavanje reda vožnje predstavlja prekršaj, kažnjiv prema odredbama istog zakona. Red vožnje predstavlja osnov za funkcionisanje bilo kojeg privrednog društva koje se bavi javnim prevozom putnika, pa, prema tome, i osnov za njegovu održavanje i opstanak. Organizovanjem štrajka na način da se zatvaraju saobraćajnice, direktno se postupa protivno Zakonu o cestovnom prevozu FBiH i Zakonu o štrajku ("Službene novine FBiH", br. 28/06 i 14/00).

Udruženje transporta i veza Privredne komore Federacije BiH smatra da je krajnje vrijeme da se spriječe ovakva nezakonita ponašanja, koja direktno negativno utiču na poslovanje javnog prevoza putnika kao najvažnije saobraćajne infrastrukture u FBiH. Iz tih razloga se pozivaju svi prevoznici u FBiH i preporučuje im se da u slučaju bilo kakvog ponovnog štrajka, koji se manifestuje zatvaranjem saobraćajnica, reaguju na način da podnesu prekršajnu prijavu protiv odgovornih institucija i lica koji dovode do ovakvih postupanja, uz podnošenja zahtjeva za naknadu štete.

Svjesni smo činjenice da se privreda u BiH nalazi u teškoj situaciji, te da su štrajkovi jedan od načina za rješavanje nagomilanih problema. I pored toga, smatramo da se ovakvim postupcima nanose nesagledive posljedice i štete svim bh. građanima i onim subjektima koji nemaju nikakve odgovornosti za nastalo stanje. Smatramo da se rješenja za svaki problem trebaju tražiti u okvirima institucija sistema, uvažavajući realitet sadašnjeg stanja privrede u BiH. Jednostrano posmatranje problema i distanciranje od realnosti, te traženje rješenja problema u "državi" kao univerzalnom krivcu za sve probleme, sigurno neće dovesti do razrješenja bilo kojeg problema ove prirode.

Oštrije kazne za prekršaje

Potpisano 18 pravilnika Zakona o sigurnosti saobraćaja

Ministar komunikacija i transporta BiH Branko Dokić izjavio je na konferenciji za novinare u Sarajevu da su utvrđena 22 podzakonska akta Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH. Dosad je, prema Dokićevim riječima, potpisano 18 pravilnika i upućeno u proceduru usvajanja, a četiri su u završnoj fazi izrade. Potpisivanjem i zvaničnom objavom pravilnici stupaju na snagu. Dokić je izdvojio Pravilnik o tehničkim pregledima vozila, koji, u odnosu na prethodnu praksu, predviđa uvođenje vođenja stanice tehničkog pregleda koji bi morao biti, isključivo, diplomirani inženjer mašinstva ili saobraćaja. Novost je i uspostavljanje jedinstvene baze podataka kojom bi se onemogućilo da vozilo, čije karakteristike ne zadovolje u jednoj stanici, ode u drugu stanicu i tamo prođe na tehničkom pregledu. Uvodi se bar kod na vozilu, kojim se treba onemogućiti bilo kakva

manipulacija na tehničkom pregledu i obezbijediti da se svako vozilo mora pojaviti na tom pregledu, a predviđena je obuka i licenciranje kontrolora i vođenja stanice. Koordinator izrade ovog pravilnika Dario Bušić naveo je da se, ispunjavanjem uvjeta za rad stanica tehničkog pregleda, propisanih pravilnikom, stvaraju preduvjeti za kasniju izmjenu Pravilnika o registraciji, čime bi se omogućilo da se aktivnosti neophodne za godišnju registraciju vozila svedu, sa dosad predviđenih 15 dana, na jedan dan i kako bi se izašlo u susret vlasnicima vozila da sve poslove oko godišnje registracije obave u stanici tehničkog pregleda.

Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima BiH, koji se primjenjuje od 8. augusta prošle godine, predviđene su oštrije kazne za niz prekršaja u saobraćaju u odnosu na stare zakonske odredbe.

Liberalizacija prometnih dozvola sa Republikom Mađarskom

Na temelju sporazuma Ministarstva komunikacija i prometa BiH i Ministarstva ekonomije i transporta Republike Mađarske, u cilju unapređenja međudržavne suradnje, a s tim u vezi i nesmetanog odvijanja prometa između ove dvije zemlje, dogovoreno je da se od 1. 1. 2007. godine bilateralni promet robe odvija bez posebnih dozvola za promet roba i poduzete su mjere za sprovođenje ovog sporazuma.

Odluka o kvalitetu goriva

Kako pomiriti privatizaciju Rafinerije u Brodu sa zaštitom zdravlja i produženjem korištenja nekvalitetnog goriva u BiH

Sekcija prometnika naftnih derivata održala je 11. januara proširenu sjednicu Odbora, na kojoj su, pored većeg broja članica ove sekcije, prisustvovali i predstavnici Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, sindikata, kontrolnih certificiranih kompanija, Komiteta za standarde i brojni predstavnici sredstava javnog informiranja. Pored ostalog, razmatran je Prijedlog odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva sa 184. sjednice Vlade Federacije BiH, stanje na tržištu naftnih derivata i problemi oko transporta goriva.

Nakon diskusije i sagledavanja problema iz različitih uglova, zauzeti su stavovi:

1. Zbog interesa BiH, Sekcija smatra da treba podržati privatizaciju Rafinerije u Brodu, ali da Odluku o kvalitetu treba dopuniti na sljedeći način:

- Odluka o kvalitetu morala bi sadržavati odredbu po kojoj je za prodaju goriva na tržištu BiH obavezna primjena evropskih standarda EN 228 i EN 590, kao i EU direktive o kvalitetu goriva, broj 98/70, te da se mora ispoštovati i amandman na

ovu direktivu pod brojem 2003/17/EC (2). Ove odredbe treba da važe za sve uvoznike i proizvođače tečnih naftnih goriva u BiH, a standarde EN 228 i EN 590 treba odmah ozakoniti i uvesti u obaveznu primjenu.

EU je svojim standardima postepeno uvodila smanjenje dozvoljene količine sumpora u gorivu, te kao cilj postavila količinu od 10 mg/kg, što će biti dostignuto do 2009. godine, a regulirano je amandmanom 2003/17/EC (2) na Evropsku direktivu, broj 2003/17. Prema prijedlogu Vlade FBiH, izmjenama u Odluci Rafineriji u Brodu bi bilo dozvoljeno proizvoditi i plasirati gorivo sa 1% sumpora do ljeta 2010. godine, što je, sa stanovišta zaštite okoliša, nedopustivo. Izduvni gasovi iz automobila su, zbog sagorijevanja nekvalitetnog goriva i starosti vozila, najveći zagađivači.

Član Komiteta za standarde u oblasti tečnih goriva upoznao je prisutne da će ovaj komitet vrlo brzo donijeti i bosanski standard, po kojem će dozvoljena količina sumpora u gorivu biti 50 mg/kg. Nažalost, primjena ovih standarda još nije

obavezna, pa su članice Sekcije zauzele stav da treba insistirati na uvođenju obavezne primjene važećih standarda.

- Ukoliko se ostavlja prijelazni period za Rafineriju u Brodu, a to je zbog tehnoloških prilika očigledno nužno, onda treba uvesti "ekološku taksu" svima koji prodaju gorivo lošijeg kvaliteta od propisanog. Visinu takse treba odrediti na osnovu izvršene analize, a prijedlog Sekcije je da se na svakih 10 mg sumpora po kilogramu goriva više od standardiziranog plati po jedan euro. Ovako prikupljena sredstva išla bi u fond za zaštitu okoliša. Istaknuto je da se mora naći načina da se Rafinerija zainteresira i natjera da što prije počne proizvoditi goriva standardnog kvaliteta, jer, u protivnom, BiH neće moći ispuniti zahtjeve WTO-a i EU koji će nam uskoro biti postavljeni. Očekuje se da će države EU, a i Hrvatska, uskoro uvesti kontrolu mjerenja izduvnih gasova, pa se može desiti da naša vozila uopće ne mogu izaći iz BiH. Bez navedenih ograničenja, Rafinerija Brod bi dobila neograničeno pravo da proizvodi i plasira nekvalitetno gorivo, pa je zato nužno uključiti i direktivu 2003/17 i njen amandman. Razlog više za ovakav stav je i činjenica da je ovaj rafineriji bio ostavljen period od četiri godine za prilagođavanje tehnološkog postupka, ali odgovorni u Rafineriji u vezi sa tim nisu učinili ništa.

- U Federaciji BiH, a po mogućnosti i u cijeloj BiH, na benzinskim stanicama mora biti postavljeno zorno upozorenje da gorivo koje se prodaje nije u skladu sa standardima. Upozorenje da je gorivo domaće proizvodnje nije dovoljno i samo bi dovodilo kupce u zabludu. Treba istaći da su nova vozila veoma osjetljiva na goriva sa većim sadržajem sumpora, pa se događa da neki od poznatih svjetskih proizvođača, radi zaštite vlastitog ugleda, razmišljaju i najavljuju ukidanje garancija za vozila koja koriste loša goriva u BiH. Takvo stanje bi moglo

imati negativne posljedice po razvoj turizma u našoj zemlji kao jedne od najperspektivnijih privrednih grana.

- Ne smije se dozvoliti da se na istoj benzinskoj stanici prodaje i kvalitetno i nekvalitetno gorivo. Tehnolozi dobro znaju iz kojih razloga.

- Preporučeno je da Vlada FBiH i Vijeće ministara zatraže mišljenje Komiteta za standarde u vezi sa spomenutom odlukom.

- Kupcu Rafinerije se može odobriti najkraće moguće vrijeme za proizvodnju i plasman goriva čiji je kvalitet ispod propisanih standarda. Dakle, onoliko vremena koliko je objektivno potrebno za uvođenje moderne tehnologije, koja će omogućiti proizvodnju goriva po važećim evropskim standardima, pri čemu treba naglasiti da je vlasnik, ma ko to bio, dužan plaćati sve obaveze prema državi (akcizu, putarinu, PDV...) i da od toga ne može biti oslobođen ni pod kakvim okolnostima.

2. Sekcija prometnika naftnih derivata ponovo insistira na ukidanju carine na uvoz naftnih derivata i njeno pretvaranje u akcizu ili putarinu, jer bi na taj način svi inostrani dobavljači bili dovedeni u ravnopravan položaj, a BiH bi ostala značajna finansijska sredstva koja sada idu u druge države.

3. Već dugo vremena se povlači ideja o obaveznom prijevozu naftnih derivata željeznicom. Ponovo je istaknuto da Sekcija podržava modernizaciju željeznice, kako bi ona mogla imati kvalitetnu ponudu i tržišno se nametnuti kao najisplativiji prijevoznik. Nikako nije prihvatljivo donošenje odluke po kojoj bi prijevoz željeznicom bio obavezan. Skrenuta je pažnja da bi takva odluka bila u suprotnosti sa više zakona ove zemlje (posebno sa Zakonom o suzbijanju monopola) i da će joj se članice ove Sekcije suprotstaviti svim sredstvima.

4. Zatraženo je od nadležnih institucija u entitetima i državi da u razumnom roku (npr. 60 dana) donesu odluku kojom će potvrditi da obavezan prijevoz željeznicom neće biti nametnut, kako bi kompanije mogle da vrše nužno obnavljanje voznog parka, što u ovakvim okolnostima predstavlja neprihvatljiv rizik.

F. ĐIKIĆ

“Reciklaža”

Najviše se uvozi staro željezo

Zajednička sjednica odbora “Reciklaža” Vanjskotrgovinske komore BiH i Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH održana je krajem januara. Uz ostalo, analizirani su rezultati o izvozu i uvozu sekundarnih sirovina iz prošle godine i razmatrani planovi za ovu godinu

Tokom prošle godine BiH je izvezla oko 141.000 tona papira, starog željeza, bakra i legura bakra, aluminija i legura aluminija, olova i legura olova, te cinka i legura cinka u vrijednosti od nešto više od 158 miliona KM.

Uvezeno je 242.254 tona sekundarnih sirovina u vrijednosti od oko 93 miliona KM. Od toga se 78 miliona KM odnosi na staro željezo namijenjeno proizvodnji elektročelika u Mittal Steelu.

U ovoj godini biće potrebno obezbijediti ukupno 704.000 tona sekundarnih sirovina za reciklažu.

Predviđa se da će biti potrebno uvesti 345.000 tona, dok će se sa domaćeg tržišta obezbijediti oko 392.000 tona.

Razgovaralo se i o unapređenju tehničko-poslovne saradnje sa velikim prerađivačima sekundarnih sirovina u BiH, kao što su Mittal Steel Zenica, Natron-Hayat Maglaj i Tesla Brčko.

Dogovoreno je da se sa menadžmentima ovih preduzeća obave bilateralni razgovori o formiranju cijena, određivanju prioriteta isporuke, uvjetima plaćanja i dr.

Razmatran je i prijedlog o pokretanju inicijative za izradu programa recikliranja rabljenih vozila, gume, plastike, rabljenih ulja, elektro i elektronskog otpada, kao i novih ili proširenje postojećih kapaciteta za prerađivanje bakra i legura bakra, aluminija i legura aluminija.

“Želimo, na primjer, sa Cementarom u Kaknju postići dogovor o spaljivanju guma, koje bi ona mogla pretvoriti u energetske gorivo, te sa Rafinerijom ulja Modriča o recikliranju rabljenih ulja”, istakli su članovi Odbora. Usaglašeni stavovi o navedenoj problematici će biti upućeni nadležnim ministarstvima entiteta i države BiH.

S. Dž.

Podizanje javne svijesti o reciklaži

Četvrta sjednica Odbora Udruženja za razvoj okolinskog upravljanja - UROU održana je u prostorijama Pivare, u Tuzli, 25. januara. Pored članova Odbora i predstavnika Komore, prisustvovali su: Senad Oprašić, rukovodilac Odjela za zaštitu okoline Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Mladen Rudež, pomoćnik ministrice za okolinske dozvole u Federalnom ministarstvu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Nurudin Žunić, predstavnik PK Tuzlanskog kantona, te menadžment Pivare Tuzla d.d.

Predviđeno je da se sjednice Odbora održavaju povremeno po kantonima, u cilju uspostave intenzivnije suradnje sa meritornim institucijama i privrednim subjektima. Tuzlanski kanton odabran je prvi. Avdo Rapa, dopredsjednik P/GKFBiH, o tome je rekao:

“Naš odabir da održimo sastanak u Tuzlanskoj Pivari nije slučajan. Pivara Tuzla i Privredna komora Federacije BiH su dugogodišnji partneri. Ovo Udruženje svoju afirmiranost dijelom duguje i ovom privrednom subjektu i Fikreti Sijerčić, koja u ime Pivare, aktivno sudjeluje u radu Odbora i Udruženja, od njihovog

Zadatak Komisije je da što hitnije sačini prijedlog sporazuma između P/GKFBiH i Federalnog ministarstva za zaštitu okoliša, u skladu sa čl. 99. i 100. Zakona o zaštiti okoliša FBiH.

Pređocene su i dosadašnje aktivnosti Udruženja i naglašene poteškoće koje bi mogle biti kočnica u daljem radu. Neki članovi ovog udruženja, koji nisu članovi drugih udruženja pri Komori, ne plaćaju članarinu, a dužni su izmiriti tu svoju obavezu.

Senad Oprašić pohvalio je rad i aktivnosti ovog udruženja. Istakao je da je ovaj odbor pokrenuo inicijativu za potpis “Kyoto protokola”, koja je njemu i saradnicima poslužila za

osnivanja, a ujedno je i zamjenica predsjednika ovog odbora.”

U skladu sa zaključkom sa prethodne sjednice, imenovani su članovi Komisije koja će raditi na izradi prijedloga dobrovoljnog sporazuma sa Federalnim ministarstvom zaštite okoliša i turizma: Avdo Rapa, Mladen Rudež, Kadira Močević, Nafija Šehić-Mušić, Željko Knežiček, te predstavnik privrede, čije će ime dostaviti PK Tuzlanskog kantona.

ubrzanje određenih aktivnosti. Informirao je prisutne da su pokrenuli inicijativu pri EU za edukaciju aplikantata kako bi zainteresirani mogli biti na pravi način educirani za izradu projektne dokumentacije. Odbor će o ovome biti pravovremeno informiran, kako bi se u obuku mogli uključiti i njegovi zainteresirani članovi.

Pilot-projekat za reciklažu u BiH (WRPPBiH) finansirala je EU, u okviru kojeg su sačinjene i realizuju se tri

kampanje za promociju reciklaže, odnosno za podizanje javne svijesti o značaju reciklaže, u Sarajevu, Doboju i Derventi. One su podrška tehničkom dijelu pilot-projekata koji se realizuju u ovim gradovima, a preko kojih su Sarajevo, Derventa i Doboj dobili reciklažna ostrva i prateću opremu.

Uloga Privredne/Gospodarske komore FBiH u realizaciji Projekta bila je u pružanju stručne pomoći pri koordiniranju aktivnosti između nosilaca realizacije, tj. predstavnika EU i privrednika koji su zainteresirani za ovaj projekat.

Komora je dijelom preuzela ulogu pomagača u kampanji za podizanje javne svijesti o reciklaži.

Ovaj projekat našao se na dnevnom redu sjednice u namjeri da se i članovi Odbora upoznaju sa aktivnostima i uključe u kampanju za podizanje javne svijesti o reciklaži i dobio je podršku svih članova.

Govoreći o smjernicama za utvrđivanje plana aktivnosti u tekućoj godini, Kadira Močević, predsjednica Skupštine UROU, obrazložila je da ovo udruženje svoj dalji rad želi graditi na prijedlozima koje kandidiraju članovi Udruženja u ime privrednih subjekata. Stoga je ponuđen anketni upitnik da bi članovi postavili ključna pitanja koja bi Odbor i Udruženje trebali razmatrati ili inicirati u narednom periodu, u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti.

Dogovoreno je da se popunjeni anketni upitnici dostave, što hitnije, stručnom radniku Komore kako bi se sačinio zbirni plan aktivnosti.

Zaključeno je da se nadležnim institucijama treba uputiti inicijativa za formiranje ministarstva okoliša na nivou BiH.

Mladen Rudež informirao je prisutne o okolinskim dozvolama, te naveo da je od 70 zahtjeva dobiveno 45 okolinskih dozvola, a ostalo je u postupku, od čega su neki u skladu sa zakonskom procedurom upućeni na nadležno rješavanje u kanton, a negdje je tražena dopuna.

Konstatirano je:

* Malo je pokrenutih zahtjeva iz industrijske oblasti i još nema zahtjeva

va za okolinskom dozvolom velikih pogona i postrojenja;

* Na osnovu ovog se može prepoznati i kakav je menadžment, koliko je kvalitetan i preduzimljiv;

* Okolnosti tržišnog djelovanja naložice da će tržište biti generator svih odnosa;

* Ovo je veliki poduhvat jer se rješavaju neki problemi stari i 50 godina, te ove aktivnosti i vlade moraju prepoznati;

* Mnogi učesnici u raspravi se slažu da treba harmonizirati propise u procesu dobijanja okolinskih dozvola;

* Istaknuta je potreba za revizijom ovlaštenih kuća koje vrše pripreme za certificiranje ili izdaju certifikate;

* S obzirom na to da je samo 10 subjekata iz rudarstva, trebalo bi intenzivirati dobijanje okolinskih dozvola.

Zaključeno je:

U okviru kampanje, koju čini

Komora na animiranju privrednih subjekata u procesu dobijanja okolinskih dozvola, potrebno je, što hitnije, organizirati konferenciju za štampu.

Gorana Dautović, direktorica Pivare Tuzla, istakla je spremnost menadžmenta Pivare za saradnju sa Komorom i u narednom periodu.

Dogovoreno je da jedna od narednih sjednica bude održana u "Rudarskom institutu" u Tuzli.

Mr Nafija ŠEHIĆ - MUŠIĆ

Zakonske obaveze privrednih subjekata

Provođenje procedura za dobijanje okolinskih dozvola

U Sarajevu je, u organizaciji Privredne komore Federacije BiH, održana konferencija za štampu, 5. februara, o temi: "Zakonska obaveza privrednih subjekata u FBiH u provođenju procedura za dobijanje okolinskih dozvola"

Kako je dogovoreno na sjednici Odbora Udruženja za razvoj okolinskog upravljanja, koja je održana u Tuzli, organizovana je konferencija za novinare kako bi i preko medija Komora informisala privrednike o obavezama i pomogla im u procesu dobijanja okolinskih dozvola.

Na press konferenciji su, u ime organizatora, govorili: Mladen Rudež, pomoćnik ministrice za okolinske dozvole u Federalnom ministarstvu za zaštitu okoliša i turizam; Kadira Močević, predsjednica Skupštine Udruženja za razvoj okolinskog upravljanja pri P/GKFBiH, i Nafija Šehić - Mušić, savjetnica - koordinatorica u P/GKFBiH.

Nakon prezentacije, nazvane "Postupak izdavanja okolinske dozvole", Mladen Rudež je, odgovarajući na pitanja novinara, rekao da je 1. januar 2008. godine krajnji rok do kojeg svi privredni kapaciteti i kompanije u FBiH trebaju pribaviti okolinske dozvole, odnosno donijeti planove aktivnosti o otklanjanju štetnih uzroka koji prekomjerno utiču na okoliš. Rokovi za podnošenje zahtjeva za pojedine grane industrije propisani su Pravilnikom i već su prošli za neke privredne grane.

Tako je do 31. oktobra 2006. godine bio rok za podnošenje zahtjeva za djelatnosti:

- * Upravljanje vodama,
- * Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda,
- * Prehrambena industrija,

- * Infrastrukturni i drugi projekti,
- * Turizam i zabava i
- * Pogoni i postrojenja za koja postoji opasnost od nesreće većih razmjera; najkasnije do 31. januara 2007. godine za:

- * Mineralnu industriju,

- * Upravljanje otpadom i
- * Tekstilnu, kožarsku, drvenu i papirnu industriju; najkasnije do 31. avgusta 2007. godine za sljedeće grane industrije:

- * Energetsku industriju,
- * Hemijsku industriju,
- * Metalnu industriju i
- * Ekstraktivnu industriju.

Rok za izdavanje okolinske dozvole je 120 dana od podnošenja zahtjeva. Ukoliko je postupku prethodila procedura "procjene uticaja na okoliš" (PUO) i izrada PUO, rok je 60 dana. Okolinska dozvola se izdaje na period od pet godina. Oni koji ne budu imali ovaj dokument u zakonom predviđe-

nom roku susreće se sa sankcijama. Rudež je istaknuo da su najvažnije tri aktivnosti u procesu implementacije Zakona o zaštiti okoliša: Registar zagađivača, Okolinska dozvola i Okolinska inspekcija, te se ovo mora shvatiti kao reformski proces u kome moramo popravljati i "grijehe" iz prošlosti.

Kadira Močević je istakla da je Udruženje za razvoj okolinskog upravljanja, u okviru svog dvogodišnjeg rada, pokrenulo niz inicijativa s ciljem

poboljšanja stanja u ovoj oblasti. Akcentirala je i probleme dominantne u ovoj oblasti, a to su zastarjela tehnologija i nedostatak stručnih kadrova.

Na pitanje "Dokle je 'Elektroprivreda BiH' stigla sa pribavljanjem okolinskih dozvola?" Kadira Močević, direktorica Sektora okoliša u ovoj kompaniji, odgovorila je da će se tokom ovog mjeseca završiti najveći dio posla, a već iduće godine predviđeni su konkretni poslovi i zahvati na smanjenju emisije i otklanjanju drugih štetnih utjecaja na okoliš.

Više informacija na web stranici: www.fmpuio.gov.ba

N. ŠEHIĆ - MUŠIĆ

Postupak izdavanja okolinskih dozvola

Uspostava novog sustava izdavanja okolinskih dozvola utemeljena je na modernim europskim standardima i procedurama i tretira sve utjecaje koje pogoni i postrojenja, odnosno aktivnosti, uglavnom gospodarskih subjekata, imaju na pojedine segmente okoliša i okoliš u cjelini. Možemo reći da je uveden novi pravni institut nazvan okolinska dozvola, koji svojim instrumentarijem, u formi odredbi u Zakonu i provedbenim propisima, preventivno djeluje na prekomjerna zagađivanja, utvrđena graničnim vrijednostima parametara zagađivanja okoliša, i doprinosi njegovom očuvanju, zaštiti zdravlja ljudi i očuvanju cjelokupnog živog svijeta

Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", broj 33/03) daje temeljna rješenja prevencije u očuvanju okoliša, glede ispunjavanja uvjeta za izgradnju novih objekata i postrojenja, ali uvažavajući ekonomsku realnost BiH, propisuje i prijelazna rješenja i rokove prilagođavanja standardima i zahtjevima utvrđenim Zakonom i sprovedbenim propisima za postojeće pogone i postrojenja ("Službene novine FBiH", br. 19/04 i 68/05).

Za nove pogone i instalacije spomenutim sprovedbenim propisom, tj. Pravilnikom o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogone i postrojenja koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu - Pravilnik ("Službene novine FBiH", broj 19/04), uređen je poseban režim kontrole i evidencija djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugrožavati okoliš. Ovim pravilnikom definiraju se instalacije za koje okolinsku dozvolu isključivo daje Federalno ministarstvo okoliša i turizma, ali i postupak koji način se to utvrđuje. Taj postupak otpočinje utvrđivanjem:

- Pogoni i postrojenja za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš (čl. 3. i 4.),

- Pogoni i postrojenja za koje se procjena utjecaja na okoliš vrši na osnovu ocjene Federalnog ministarstva (čl. 5. i 6.),

- Pogoni i postrojenja za koje nije potrebna procjena utjecaja na okoliš, a za koje Federalno ministarstvo izdaje okolinsku dozvolu (čl. 7. i 8.),

- Pogoni i postrojenja za koje postoji opasnost od nesreća većih razmjera, a za koje Federalno ministarstvo izdaje dozvolu (čl. 9., 10. i 11.).

Ovim pravilnikom definiran je, u posebnim poglavljima, sadržaj Studije o utjecaju na okoliš i Kriteriji za utvrđivanje potrebe za sprovođenje procjene utjecaja na okoliš.

Zakonom je propisano da će se sve aktivnosti koje se poduzimaju u okolišu, pogoni i postrojenja koji ugrožavaju ili mogu ugroziti okoliš podvrgnuti kontroli.

Kontrola se vrši:

* utvrđivanjem uvjeta za rad u dozvoli,

* kontrolom uvjeta koje treba ispuniti pogon i postrojenje sa okolinskog aspekta, neovisno od graditeljskih uvjeta,

* vođenjem podataka u registru zagađivača i

* inspekcijom nadzorom.

Sukladno integralnom pristupu, sve druge dozvole (npr. Vodni akt) trebaju se izdati usuglašeno sa ovom dozvolom.

Prateći i postupajući sukladno Ustavnim nadležnostima, izdavanje okolinske dozvola za pogone i postrojenja podijeljeno je između Federacije BiH i kantona, ovisno o tome radi li se o velikim ili srednjim i

malim pogonima. Sukladno klasifikaciji pogona i postrojenja po vrstama, veličini-kapacitetu i drugim kriterijima, okolinsku dozvolu prema navedenom Pravilniku izdaje Federalno ministarstvo, dok za ostala postrojenja dozvolu izdaju nadležna kantonalna ministarstva (član 2. Pravilnika). Za male pogone i postrojenja dozvole će se izdavati kroz postupak izdavanja urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje.

Zakonom je detaljno propisano što treba sadržavati zahtjev za izdavanje okolinske dozvole.

Ukoliko se bude radilo o projektima koji značajno utječu na okoliš i za koje je potrebna izrada studije o utjecaju na okoliš, umjesto tih podataka dostavljajuće se studija o utjecaju na okoliš.

Uvažavajući potrebu gospodarskih/privrednih subjekata za prilagođavanje rada pogona i postrojenja sa postavljenim zahtjevima Zakona, za postojeće pogone i postrojenja predviđeni su prijelazni rokovi i uvjeti za pribavljanje okolinske dozvole, kao i plana prilagođavanja za ona postrojenja kod kojih prilagođavanje standardima prouzrokuje značajne promjene u radu do 1. 1. 2008. godine.

Federalni ministar je posebnim sprovedbenim propisima donio:

- Pravilnik o rokovima za podnošenje zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole za pogone i postrojenja koja imaju izdate dozvole prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša i

- Pravilnik o uvjetima za podnošenje zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole za pogone i postrojenja koja imaju izdate dozvole prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša (oba objavljena u "Službenim novinama FBiH", broj 68/85).

Navedenim pravilnicima propisana je vrsta pogona i postrojenja i u kojim rokovima moraju izraditi planove i izvršiti mjere prilagođavanja postojećih instalacija sa zahtjevima odredbi predmetnog Zakona i njegovih pravilnika koji su na snazi.

Sukladno odredbama Zakona (čl. 85. i 90.) regulirana su još dva

važna sprovedbena propisa ("Službene novine FBiH", broj 68/05):

- Pravilnik o sadržaju izvješća o stanju sigurnosti, sadržaju sigurnosnih mjera i sadržaju unutarnjih i vanjskih planova intervencije i

- Pravilnik o izradi godišnjih/polugodišnjih programa inspekcije zaštite okoliša.

Njima se propisuju obveze operatora instalacija za poduzimanje sigurnosnih mjera u cilju sprečavanja nesreća većih razmjera i preventivnog djelovanja na zaštiti okoliša od inspekcije zaštite okoliša.

Zakon o zaštiti okoliša (Zakon) i njegovi provedbeni propisi (Pravilnici) u postupku izdavanja okolinskih dozvola slijede osnovne principe IPPC direktive i SEVEZO II direktive.

Zakonom propisani rok za izdavanje okolinske dozvole je četiri mjeseca od podnesenog zahtjeva ili dva mjeseca od izrade Studije o uticaju na okoliš.

Zakonom propisana važnost dozvole je pet godina.

Kada pogledamo ostale okolinke zakone i set zakona, npr. rješenja predložena Zakonom o zaštiti prirode ("Službene novine FBiH", broj 33/03) mogu biti značajna za rad gospodarskih/privrednih subjekata ukoliko oni imaju ili namjeravaju imati aktivnosti na području zaštićenog pejzaža, odnosno zaštićenog područja. U tom će slučaju okolinska dozvola sadržavati i aspekt zaštite područja (prirodnih sustava i vrsta i karakteristika pejzaža).

Posebним propisom, kojim će se područja proglašavati zaštićenim, uredit će se izdavanje dozvola za aktivnosti u datom području, zabrane pojedinih aktivnosti, kao i obaveze izvještavanja nadležnih organa o stanju u području.

Projekti za koje se utvrdi da mogu imati značajan utjecaj na prirodne vrijednosti biti će podložna procjena utjecaja na prirodu.

Zakonom o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", broj 33/03) propisana je obveza za federalnu i kantonalnu razinu vlasti, u čijoj je nadležnosti pitanje kvalitete zraka, izrada listi zaštićenih područja na kojima se ne može stacionirati niti jedan novi točkasti izvor emisije (postrojenje sa sagorijevanjem i za spaljivanje

otpada), niti se mogu proširivati postojeće aktivnosti.

Zakonom su propisani uvjeti koje moraju ispuniti izvori emisija:

* emisija zagađujućih materija i/ili neprijatnih mirisa mora biti svedena na najmanju moguću mjeru (od faze planiranja do rada samog postrojenja) i

* propisane granične vrijednosti ne smiju biti prekoračene.

Spomenutim Pravilnikom o procjeni utjecaja na okoliš propisuje se za koje izvore emisija je obavezna procjena utjecaja na okoliš. Za izvore emisija za koje bude potrebna okolinska dozvola izrađuje se studija o zraku (ili studija o utjecaju na okoliš, ukoliko sadrži segment zraka) i činit će dio dokumentacije za izdavanje okolinske dozvole. Izvori emisije za koje neće biti potrebna okolinska dozvola emisije će se utvrditi kroz urbanističku saglasnost i odobrenje za građenje (podaci o supstancama koje će se koristiti, količina supstanci koje će se emitirati pri normalnom radu i u slučaju većih nesreća, preventivne mjere koje je potrebno preduzeti i sl).

Zakonom je propisano da objekti koji su prestali sa radom ili su promijenili namjenu podliježu obvezi pribavljanja nove dozvole.

Rok važenja izdate dozvole je deset godina.

Za postojeća postrojenja koja rade ili su već dobila dozvolu predviđen je period prilagođavanja, odnosno usklađivanja svojih aktivnosti sa zahtjevima iz zakona od osam godina.

Prelazni periodi utvrđeni su za pojedine izvore zagađenja (npr. sadržaja sumpora u gorivu, odnosno izbacivanje olovnog benzina iz

upotrebe, čl. 21. i 22. Zakona o zaštiti zraka) i utvrđeni rokovi su do 2010., odnosno do 2015. godine.

Zakonom o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", broj 33/03) propisano je da za sve vrste aktivnosti/postrojenja i za sve vrste otpada, kao i za aktivnosti upravljanja opasnim otpadom i prekogranični promet otpada privredni subjekti trebaju imati dozvolu.

Dozvola za tretman otpada ne isključuje dobijanje drugih dozvola predviđenih posebnim propisima.

Zakonom i Pravilnikom su propisani slučajevi u kojima dozvola nije potrebna, šta treba sadržavati zahtjev za izdavanje dozvole, a šta sadrži sama dozvola.

Rok važenja izdate dozvole (za deponije ili postrojenja za spaljivanje) je najmanje pet godina uz mogućnost produženja za isti period ako nije došlo do promjene uvjeta pod kojim je dozvola izdata.

Za postojeća postrojenja i aktivnosti (član 55. Zakona o upravljanju otpadom) predviđen je prijelazni period prilagođavanja od tri godine. U tom roku operator je u roku od šest mjeseci dužan izraditi plan prilagođavanja i podnijeti ga nadležnom organu na odobrenje nakon čega nadležni organ donosi odluku o zatvaranju pogona/ili propisuje pod kojim uvjetima postrojenje može raditi. U slučaju da nadležni organ odluči zatvoriti postrojenje, a ne radi se o deponiji, rok za zatvaranje je tri godine, a ako je u pitanju zatvaranje deponije, rok je četiri godine.

Najveći dio odredbi Zakona o zaštiti voda ("Službene novine FBiH", broj 33/03), koji prestaje sa važnošću djelovanja donošenjem novog Zakona o vodama ("Službene novine FBiH", broj 70/06, od 20. 11. 2006. godine), uključen je u novi Zakon o vodama. Nadležnost u mnogim odredbama novog Zakona o vodama je zajednička i podijeljena je između dva resorna federalna ministra za okoliš i federalnog ministra za vode.

Mladen RUDEŽ, Federalno ministarstvo okoliša i turizma Sarajevo
Nafija MUŠIĆ-ŠEHIĆ,
Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH Sarajevo

“Upravljanje halonima u BiH”

U Sarajevu je 6. i 7. februara održan seminar o upravljanju halonima

U organizaciji Ozonske jedinice BiH, pri Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, a pod pokroviteljstvom Organizacije ujedinjenih naroda za industrijski razvoj - UNIDO, održan je “Seminar o upravljanju halonima”¹, koji se pod monitoringom UNIDO-a održao u sklopu realizacije projekta “Upravljanje halonima u BiH”, koji je finansirao multilateralni fond za provođenje međunarodnog sporazuma - Montrealski protokol o zaštiti ozonskog omotača Planete Zemlje. Ovaj projekat je dio bh. nacionalnog programa za provođenje Montrealskog protokola, za čiju realizaciju je BiH dobila preko tri miliona dolara međunarodne pomoći, koja je preko 95 odsto već utrošena na industrijske investicijske projekte, odnosno uvođenje novih proekoloških tehnologija u našu industrijsku i poljoprivrednu proizvodnju.

Cilj seminara je bio upoznavanje stručnih radnika, državnih i entitetskih institucija, nadležnih za zaštitu okoline i međunarodnu suradnju, oružanih snaga BiH, instituta zaštite od požara i zaštite na radu i privrednih organizacija koji koriste halone kao sredstvo za gašenje požara, te organizacija za servisiranje i kontrolu uređaja za gašenje požara o:

- * savremenim tehnologijama, opremi i sredstvima za gašenje požara u najosjetljivijim elektronskim instalacijama, elektronskim upravljačkim i dokumentacijskim centrima, avijaciji i vojnim objektima;

- * uvođenju alternativnih, odnosno zamjenskih tehnologija i sredstava za gašenje požara umjesto po ozonski omotač opasnih halona;

- * programu i procedurama, kao i bh. propisima za provođenje međunarodnih sporazuma o zaštiti okoline, prije svega Bečke konvencije i Montrealskog protokola o zaštiti ozonskog omotača, koji se u BiH najuspješnije provodi od svih međunarodnih sporazuma za zaštitu okoline i prirodnih resursa.

Na skupu su obrađene teme:

- * Montrealski protokol o supstancama koje oštećuju ozonski omotač;

- * Ozonska jedinica BiH i njene aktivnosti;

- * Nacionalni centar za halone i baza podataka o halonima;

- * Protivpožarna oprema i tehnologija u upotrebi u BiH;

- * Međunarodna iskustva u upravljanju halonima;

- * Zakonski i institucionalni okvir za upravljanje halonima u BiH i dr.

Ovaj seminar, kojeg su vodili UNIDO i domaći stručnjaci, pohađalo je

25 domaćih učesnika, a tehničku organizaciju je izvela konsalting i inženjering firma “Bosna’s Oil” iz Sarajeva.

¹ Haloni su kemijski spojevi srodni CFC-ima koji sadrže brom umjesto klora i štetniji su po ozonski sloj. (Leksikon okoliša, Tom 1, Sarajevo 2001.)

N. Š. - M.

Regionalni projekat

Rijeka Sava - naše zajedničko nasljeđe

Informacija o realizaciji regionalnog projekta “Jačanje sudjelovanja NVO-a u provedbi Okvirne direktive o vodama u slivu rijeke Save”

Projekat se provodi uz finansijsku pomoć UNDP/GEF Dunavskog regionalnog projekta, kroz program Regionalnog centra za zaštitu okoliša za Srednju i istočnu Evropu. Projekat provode partnerske organizacije iz sve četiri zemlje savskog sliva: iz Slovenije - Društvo za proučavanje ptica i zaštitu prirode, iz Hrvatske - Zelena akcija, iz BiH - Centar za okolišno održivi razvoj i iz Srbije - Dunavski forum za životnu sredinu Srbije.

Cilj je povećanje uloge javnosti u planiranju upravljanja vodama u cjelokupnom slivu rijeke Save, kao i poticanje institucija da provode smjernice Okvirne direktive o vodama EU.

U okviru Projekta, održana je međunarodna konferencija nevladinih organizacija s područja sliva rijeke Save, u novembru u Krapinskim Toplicama, pod naslovom “Rijeka Sava - naše zajedničko nasljeđe”. Na konferenciji je inicirana bolja saradnja između udruženja i Međunarodne komisije za sliv rijeke Save, te ostalih relevantnih institucija.

Više informacija može se dobiti u Centru za okolišno održivi razvoj na telefon: 033 212 466 ili e-mail: coorsa@bih.net.ba

N. Š. - M.

Privredna komora Kantona Sarajevo

Predstavljen Vodič za privrednike

Direktive EU II - Vodič za privrednike - je druga u nizu publikacija koje je izdala Privredna komora Kantona Sarajevo kako bi olakšala pripreme domaćih kompanija za poslovanje na tržištu EU.

Promocija ove publikacije održana je u prostorijama Komore, a prisustvovali su joj privrednici, predstavnici vlasti, sindikata i komorskog sistema.

Ovo izdanje obuhvata pregled najznačajnijih direktiva EU iz oblasti oporezivanja, ekonomske i monetarne politike, zatim slobodnog kretanja kapitala, zaštite okoliša, zaštite potrošača i zdravstvene zaštite, te zakona u vezi sa poduzetništvom.

U Komori se nadaju da će smjernice date u ovom vodiču omogućiti privrednim subjektima da na lakši i jednostavniji način pronađu odredbe iz direktiva EU, koje se odnose na plasman njihovih proizvoda i usluga. U toku godine je planirano izdavanje još dva slična vodiča, koji će obraditi direktive iz preostalih oblasti, kao što su slobodno kretanje robe, poljoprivreda, informisanje, obrazovanje i slično.

Druga inventura šuma na velikim površinama

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS finansirali su metodologiju izrade inventure šuma, a implementator je PIU šumarstva FBiH i RS. Metodologiju su radili šumarski fakulteti iz Sarajeva i Banje Luke. Presentacija metodike za Fazu II održana je 30. januara na Bjelašnici, a prisustvovali su predstavnici oba ministarstva, šumarska preduzeća iz BiH, te predstavnici P/GKFBiH, FIPE, USAID-a i Svjetske banke

Presentacija metodike za Fazu II

Prijedlog druge državne inventure šumarskih resursa BiH je koncipiran kao monitoring stanja i promjena šuma na državnom nivou radi zadovoljenja informacionih potreba na lokalnom i internacionalnom nivou. Veliki broj obilježja koja se odnose na stanje šuma biće izmjeren s ciljem dobijanja boljeg uvida u strukturu drvne zalihe šuma, veličinu zapreminskog prirasta šuma, vegetacijski pokrov i stanje šumskih zemljišta, određene aspekte biorazličitosti i uticaja klimatskih promjena, šumski prinos, korišćenje šuma i šumskog zemljišta, kvalitet gazdovanja i stanje šumskih puteva.

Operativno državna inventura šuma bila je podijeljena u dvije faze: Faza I, koja obuhvata testiranje metodike u sjeverozapadnom dijelu BiH, šumskogospodarskoj oblasti, i Fazu II, koja će obuhvatiti sve ostale šume i šumska zemljišta u BiH.

Predložena metodika za Fazu I bazirana je na metodici Šumarskog fakulteta iz Sarajeva i saradnika Šumarskog fakulteta iz Banje Luke, te dopuni konsultanta projekta prof. dr Milana Hočevara, kojima se obezbjeđuje sticanje informacija na internacionalnom nivou (FAO/MCPFE, Kyoto protocol).

Predložena metodika obuhvata snimanja na primjernim ploham na terenu (kvantitativni i kvalitativni pokazatelji).

Objekat inventure su šume i šumska zemljišta koja obuhvataju sve visoke i niske šume, šibljake i goleti, bilo proizvodnog i neproizvodnog

karaktera u šumarskom smislu, te ostale površine unutar kompleksa šuma i šumskih zemljišta, koje služe ili mogu služiti u svrhu šumarske proizvodnje ili ostvarivanja drugih koristi od šuma i njihove zaštite.

Ciljevi državne inventure šuma

Cilj državne inventure šuma je doći do potrebnih informacija o stanju šumskih resursa sa zadovoljavajućom tačnošću za:

- procjenu stanja i promjenu šumskih resursa (površina šuma, drvne zalihe, prirast, obim i karakter sječa), kao realnog osnova potrebnog za realno planiranje razvoja šumarstva i drvne industrije u narednom periodu;

- sagledavanje najvažnijih problema koji ugrožavaju razvoj šuma i procjene obima radova koje je potrebno izvršiti radi unapređenja stanja šuma u cjelini, odnosno za izradu realnih dugoročnih smjernica gazdovanja za unapređenje šuma i šumarstva;

- procjenu stanja šumskih resursa radi analize proteklog 40-godišnjeg perioda u gazdovanju šumama, poređenjem rezultata dvaju inventura i preporukama za unapređenje metoda rada;

- obezbjeđenje relevantnih informacija radi uključivanja u proces međunarodnih integracija, praćenja stanja šuma (UN-FAO, MCPFE, Kyotski protocol, ICP);

- obezbjeđenje podataka i informacija radi naučnih istraživanja.

Resorna ministarstva oba entiteta, u suradnji sa Vijećem ministara BiH, WB i drugim međunarodnim institucijama, treba da iznađu sredstva za početak rada inventure šuma. Inventura šuma i šumskog zemljišta trajat će oko dvije godine. Oformiće se i dva tima za inventuru iz FBiH i RS, sa radnim grupama za koje je predložen sastav i kvalifikacija članova.

Š. ALIMANOVIĆ

Uručeni certifikati radnicima u drvnoj industriji

Klaster prerade drveta i šumarstva regije centralna Bosna, uz podršku USAID-a, identificirao je obrazovanje kao prioritet za brži industrijski rast. USAID je obezbijedio finansijsku podršku Srednjoj stručnoj školi iz Tešnja kako bi osmislila i provela program dokvalifikacije, uz obezbjeđenje opreme i materijala za rad u radionici.

Stručna radna snaga neophodna je za dalji razvoj drvne industrije i podizanje konkurentnosti, što je navedeno u programu rada klastera kao jedan od pet ciljeva projekta USAID-a CCA.

Škole moraju odgovoriti zahtjevima tržišta i zato je ovaj pilot-projekat idealan primjer uspješne suradnje edukacijske ustanove i privrede radi razvoja drvne industrije kao izvozno orijentirane grane privrede i izvoza finalnih proizvoda.

Ujedno je i dobar primjer partnerstva između privatnog i javnog sektora i kompanija prerade drveta iz Tešnja, Vlade ZE-DO kantona i Općine Tešanj. Kompanije - članice klastera odabrale su 127 kandidata pogodnih za program stručnog usavršavanja, a 114 kandidata je uspješno završilo obuku.

Certifikate su uručili Jane Nandy, direktorica Misije USAID-a u BiH, i Muharem Saračević, direktor Srednje stručne škole u Tešnju.

Uloga privrednih komora u procesu implementacije CEFTA sporazuma

Liberalizacija trgovine je globalni ekonomski cilj. Put ka tom cilju vodi kroz regionalnu saradnju, evropske integracije i integracije u multilateralni trgovinski sistem

Prostor centralne i jugoistočne Evrope u proteklom periodu karakterisao je veliki broj bilateralnih ugovora o slobodnoj trgovini (ukupno 31), koji su pokazali niz manjkavosti i poteškoća u implementaciji.

U cilju stvaranja jedinstvene trgovinske zone, potpisan je Sporazum zemalja centralne Evrope o slobodnoj trgovini (CEFTA) u Bukureštu 19. decembra 2006. godine, između Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Moldavije, Rumunije i Srbije (Bugarska i Rumunija, postavši članice EU 1. januara 2007. godine, prestaju biti sporazumne strane CEFTA-e).

CEFTA predstavlja novi integracioni pristup zemalja potpisnica na putu ka EU i ulasku u novu razvojnu etapu, posebno u oblasti vanjskotrgovinske razmjene.

CEFTA je korak dalje u modernizaciji pravila o trgovini u regionu, koja se tiču trgovine uslugama, javnih nabavki, zaštite intelektualnog vlasništva, jačanju konkurentnosti itd.

Tržište CEFTA-e postaje unutrašnje, sa oko 30 miliona potrošača, na kojem više neće biti nacionalnih granica i visokih carina za robe članica - potpisnica Sporazuma.

Cilj ulaska na tržište CEFTA-e jeste jačanje regionalne saradnje, dalja liberalizacija trgovine u regionu, povećanje stepena transparentnosti, ujednačenje dinamike razvoja zemalja u regionu. Realizacijom navedenog cilja doprinijelo bi se razvoju odnosa strana potpisnica Sporazuma sa Evropskom unijom i njihovoj integraciji u međunarodni trgovinski sistem.

U procesu implementacije Sporazuma privredne komore imaju značajnu i odgovornu ulogu. One su sporna privrede i državnih organa.

Sve komore u regionu imaju višestruku ulogu i funkciju koja se ogleda prvenstveno u:

* zastupanju interesa privrede pred državnim i drugim organima (kroz predlaganje zakona i drugih propisa iz oblasti privrede);

* komora je mjesto susreta privrednika, na kojima se vrši razmjena iskustava, stupa u poslovne kontakte, zauzimaju zajednički stavovi i slično;

* komora je stručna institucija koja radi na unapređenju rada i poslovanja, posebno za mala i srednja preduzeća (pruža stručnu pomoć u oblasti organizovanja, pronalaženja kreditnih linija, povezivanja nauke i privrede, uvođenja novih tehnologija, pribavljanja potrebnih informacija i slično).

Možemo konstatovati da su komore ključne za pripremu - implementaciju Sporazuma. U tom smislu, njihova nova uloga u regionu treba da bude upoznavanje preduzeća sa prednostima CEFTA-e i kako ih iskoristiti. U tom procesu komore trebaju, svaka u svojoj državi, po jedinstvenoj metodologiji, identificirati probleme sa kojima će se susretati preduzeća u implementaciji Sporazuma. Sa identificiran-

im problemima, u partnerskom i transparentnom dijalogu, komore će upoznati strukture vlasti koje treba da preduzmu aktivnosti na njihovom otklanjanju.

U smislu regionalnog povezivanja, a na osnovu dosadašnjih iskustava, jasno je da jedino komore u regionu osjećaju privredu i njene probleme, što nije slučaj sa resornim ministarstvima i strukturama vlasti. Stoga bi bilo korisno uspostaviti mrežu komora CEFTA-e, u kojoj bi se evidentirale sve prednosti i mane svake države članice (uz eventualno korištenje postojećih komorskih mreža na različitim nivoima).

Da bi se to postiglo, komore bi trebale sačiniti analizu prednosti i mana svake države članice pojedinačno. Nakon sačinjene analize, na nivou regiona bi se dali zajednički prijedlozi za prevazilaženje problema. Ovakvom koordiniranom akcijom CEFTA komorske mreže, čitav region bi se podigao na viši nivo razvoja i razmjene.

Iz ovih analiza prednosti i mana, sa prijedlogom mjera za njihovo prevazilaženje, pružila bi se velika pomoć preduzećima i resornim ministarstvima, a samim tim bi se doprinijelo jačanju konkurentskih kapaciteta privrede, harmonizaciji i transparentnosti svih procesa u regionu.

M. IDRIZOVIĆ

Priznanja i čestitke

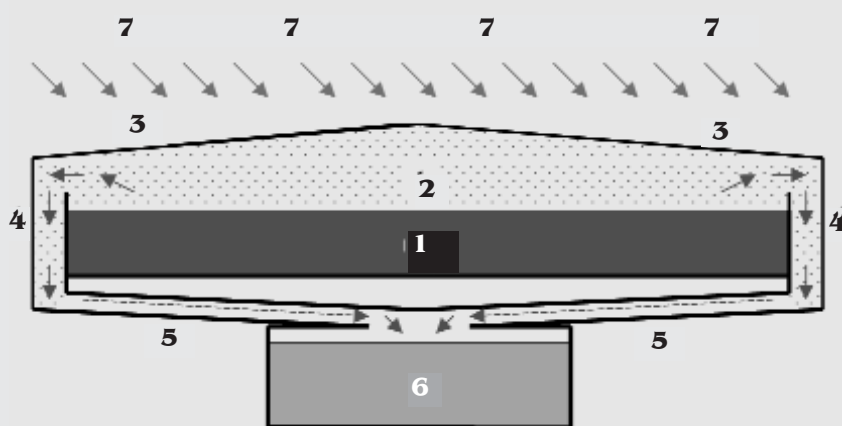
Slobodan Meršnik, diplomirani inženjer elektrotehnike, zaposlen u Energoinvestu - Tvornici dalekovodnih stubova, u Sarajevu, dobitnik je u 2006. godini niz priznanja za inovativni rad

Prva inovacija odnosi se na prenos električne energije gdje se kao provodnik koristi zemlja - tlo. To je varijanta da zemlja zamijeni provodnike (kablove ili dalekovodne provodnike) većim dijelom (nije upitno) ili u potpunosti (potrebno dokazati ogledom). Princip je da se koristi fenomen serijske rezonance kako bi struja tekla kroz tlo od izvora ka potrošaču potpuno definisanom putanjom. Moguća je velika ušteda u troškovima izgradnje prenosnih linija.

Solarno razdvajanje morske vode na slatku vodu i sol.doc

SOLARNO RAZDVAJANJE MORSKE VODE NA SOL I PITKU VODU

(SOLAR SEPARATION SEA WATER ON SALT AND DISTILLED WATER)

LEGENDA

1. - Morska (slana) voda
2. - Vodena para
3. - Stakleni krov
4. - Oluk za sakupljanje kondenzovane pare
5. - Kanal za odvod kondenzovane (slatke) vode
6. - Rezervoar sakupljene slatke vode
7. - Sunčeve zrake

Druga inovacija je uređaj koji, koristeći isključivo sunčevu energiju, isparavanjem i kondenzacijom, vrši razdvajanje morske vode na pitku vodu i sol. Ovaj princip se može koristiti i za prečišćavanje otpadnih voda gdje bi se voda izdvajala od nečistoća koje bi u vidu mulja ostale u uređaju (postrojenju), a voda bi se koristila kao tehnološka bez hemijske obrade. Uz dodavanje sredstava za dezinfekciju (hlor i slično), ova voda bi se mogla koristiti i za piće.

N. Š. - M.

Ponuda

Javni poziv za prodaju dionica

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH je, posredstvom Veleposlanstva Republike Hrvatske u BiH, dobila informaciju o objavljivanju Javnog poziva za prodaju dionica TLM d.d. Šibenik, koje su iz portfelja Fonda Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, te Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, te Javni poziv za prodaju dionica društva IMOTA Imotski, koje su iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju, Ministarstva financija RH i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Objavljen je i Javni poziv za prodaju dionica Karlovačke industrije mlijeka KIM d.o.o., u vlasništvu Hrvatskog fonda za privatizaciju, Ministarstva financija i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske.

Zatim je objavljen Javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju jednog dijela poslovnog udjela društva "Valjaonica cijevi Sisak" d.o.o. Sisak. kao i Javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju dionica društva MEISO d.d. Goričan, koje su iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Zainteresirani privredni subjekti i potencijalni kupci detaljne informacije mogu dobiti na web stranici www.hfp.hr ili u Hrvatskom fondu za privatizaciju.

Ivana Lučića 6
10000 Zagreb

Telefon:

+385 (0) 1 63 46 336

+385 (0) 1 63 46 378

Faks:

+385 (0) 1 61 15 568

BiH u Hrvatsku izvezla 80 miliona KM, a uvezla više od 160 miliona KM

U decembru prošle godine BiH je najviše robe izvezla u Hrvatsku, u vrijednosti od 80,7 miliona KM, što čini 19,8% ukupno ostvarenog izvoza, rečeno je na konferenciji za novinare sredinom januara u Agenciji za statistiku BiH

Od susjednih zemalja, značajan izvoz u decembru ostvaren je u Srbiju i Crnu Goru, u vrijednosti od 64,8 miliona KM, što je 15,9% od ukupno ostvarenog izvoza. Posmatrano prema regionalnim grupacijama, najviše se izvozilo u Evropsku uniju, u vrijednosti od 220,8 miliona KM, što je 54,2% od ukupno ostvarenog izvoza.

U okviru zemalja EU, najviše se izvozilo u Njemačku, u vrijednosti od 51,9 miliona KM, što čini 12,7% od ukupno ostvarenog izvoza.

Najviše se uvozilo iz Hrvatske, u vrijednosti od 168,4 miliona KM, što je 15,5% od ukupno ostvarenog uvoza.

Od susjednih zemalja značajan uvoz u istom periodu ostvaren je iz Srbije i Crne Gore, u vrijednosti od 106,1 milion KM, što je 9,8%.

Posmatrano prema regionalnim grupacijama, BiH je najviše uvozila iz EU, u vrijednosti od 517,7 miliona KM, što je 47,6% od ukupnog uvoza.

U okviru zemalja EU, najviše se uvozilo iz Njemačke, u vrijednosti od 138,7 miliona KM, što je 12,7% od ukupnog ostvarenog uvoza.

"Ako posmatramo prema glavnim trgovinskim partnerima BiH, moguće je uočiti da je najveći porast izvoza u decembru 2006. godine, u odnosu na isti mjesec prethodne godine, ostvaren kod izvoza u Sloveniju u iznosu od 51,9%, zatim u Njemačku 28,9%, Hrvatsku 18,5% i SCG 8,5%, dok je kod izvoza u Italiju zabilježen pad od 1,2%", kazala je Slavka Popović, zamjenica direktora Agencije.

Dodala je kako je u istom posmatranom periodu najveći pad zabilježen kod uvoza robe iz Njemačke u iznosu od 41,5%, Slovenije 37,0%, SCG 31,7%, Italije 21,5%, te Hrvatske od 18,5%.

U periodu januar - decembar 2006. godine BiH je sa susjednim zemljama imala pokrivenost uvoza izvozom: sa Hrvatskom 50,6%, Srbijom i Crnom Gorom 61,5%. Dok je sa zemljama članicama EU imala odnos pokrivenosti uvoza izvozom: sa Slovenijom 75,5%, Italijom 70,6%, Austrijom 70,2%, Njemačkom 47,8%, Mađarskom 42,1%, itd.

U periodu januar - decembar 2006 godine BiH je najveći izvoz u Hrvatsku ostvarila u sektoru "Proizvodi svrstani po materijalu", u vrijednosti 481,2 miliona KM i sektoru "Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi" u vrijednosti od 127,1 milion KM.

Najveći obim uvoza iz Hrvatske bio je registrovan u sektoru "Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi", u vrijednosti od 650,3 miliona KM i sektoru "Proizvodi svrstani po materijalu", u vrijednosti 271,7 miliona KM.

U istom periodu u robnoj razmjeni sa Srbijom i Crnom Gorom BiH je najveći izvoz ostvarila u sektorima "Proizvodi svrstani po materijalu", u vrijednosti od 194,3 miliona KM i "Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi", u vrijednosti 117,6 miliona

KM, dok se iz SCG najveći dio uvoza u BiH odnosio na proizvode iz sektora "Hrana i žive životinje", u iznosu od 247,6 miliona KM i sektora "Proizvodi razvrstani prema materijalu", u iznosu 188,2 miliona KM.

U robnoj razmjeni sa Slovenijom BiH je najveći izvoz ostvarila u sektorima "Mašine i transportna sredstva", u vrijednosti od 192,7 miliona KM i "Proizvodi razvrstani prema materijalu", u vrijednosti od 185,6 miliona KM, dok se najveći dio uvoza iz Slovenije odnosio na uvoz proizvoda iz sektora "Proizvodi svrstani po materijalu", u vrijednosti od 259,9 miliona KM i sektora "Mašine i transportna sredstva", u vrijednosti 198,1 milion KM.

Od ukupno ostvarenog uvoza u periodu januar - decembar 2006. godine, najveći dio se odnosio na uvoz proizvoda iz grupe "Intermedijarni proizvodi, osim energije", u vrijednosti od četiri milijarde KM ili 35,2% od ukupno ostvarenog uvoza.

Značajan uvoz odnosio se na grupu "Netrajni proizvodi za široku potrošnju", u vrijednosti od 2,5 milijardi KM ili 22,3%.

U istom periodu BiH je najveći dio izvoza ostvarila kod izvoza proizvoda iz grupe "Intermedijarni proizvodi (osim energije)", u vrijednosti 2,9 milijardi KM, što čini 55,8% i "Netrajni proizvodi za široku potrošnju", u vrijednosti od 855,1 milion KM ili 16,6% od ukupno ostvarenog izvoza.

Ukupan robni promet u decembru 1,5 milijardi KM

U decembru prošle godine BiH je ostvarila ukupan robni promet sa inostranstvom u vrijednosti od 1,5 milijardi KM, od čega se na izvoz odnosi 407 miliona KM ili 27,2%, a na uvoz 1,1 milijardu KM ili 72,8%. U ukupnom vanjskotrgovinskom prometu pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 37,4%

"Ako posmatramo izvoz u decembru prošle u odnosu na isti mjesec 2005. godine, moguće je primijetiti da je bio veći za 10,9%, dok je kod uvoza u istom posmatranom periodu došlo do pada od 23,9%", kazala je Slavka Popović, zamjenica direktora Agencije za statistiku BiH.

U periodu januar - decembar 2006. godine ostvaren je izvoz u vrijednosti od 5,2 milijarde KM, što je za 36,5% više u odnosu na isti period prethodne godine, dok je u istom periodu ostvaren uvoz u vrijednosti od 11,4 milijarde KM, što je za 1,9% više u odnosu na isti period prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 45,3%.

U istom periodu BiH je u robnom prometu sa inostranstvom ostvarila ukupan trgovinski deficit od 6,2 milijarde KM, što u odnosu na isti period 2005. godine predstavlja smanjenje od 15,9%.

Posmatrano po sektorima Standardne međunarodne trgovinske klasifikacije, moguće je uočiti kako je u decembru 2006. godine najveće učešće u izvozu ostvareno u sektoru "Proizvodi svrstani po materijalu", sa ukupnom vrijednošću od 119,9 miliona KM, što iznosi 29,5% od ukupnog izvoza.

Značajan obim izvoza ostvaren je u sektoru "Razni gotovi proizvodi", sa ukupnom vrijednošću od 83,7 miliona KM, što je 20,1% od ukupnog izvoza.

U decembru, najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru "Mašine i transportni uređaji", sa ukupnom vrijednošću od 298 miliona KM, što je 27,4% od ukupnog uvoza.

Obim uvoza u sektoru "Proizvodi svrstani po materijalu" bio je 192,6

miliona KM, što iznosi 17,7% od ukupnog uvoza.

U periodu januar - decembar 2006. godine u okviru sektora "Hrana i žive životinje" najveće učešće u izvozu ostvareno je u odsjeku "Povrće i voće", u vrijednosti od 59,3 miliona KM. U odsjeku "Mliječni proizvodi i jaja" izvezeno je 30,8 miliona KM.

U okviru sektora "Hrana i žive životinje" najveće učešće u uvozu ostvareno je u odsjeku "Žitarice i proizvodi", u vrijednosti od 277 miliona KM, dok je na drugom mjestu uvoz iz odsjeka "Povrće i voće", u vrijednosti 205,3 miliona KM. Značajan dio se odnosio na uvoz mesa i prerađevina od mesa u vrijednosti od 133,4 miliona KM.

Na nivou sektora "Hrana i žive životinje", u periodu januar - decembar 2006. godine, BiH je ostvarila pokrivenost uvoza izvozom od 14,4%. U okviru toga, pokrivenost uvoza izvozom mesa i mesnih prerađevina bila je

8,9%, povrća i voća 28,9%, te mliječnih proizvoda i jaja 26,5%, dok je u sektoru "Pića i duhan" pokrivenost uvoza izvozom bila 7,4%.

Na nivou sektora "Hrana i žive životinje" moguće je uočiti da je najveći rast izvoza u decembru 2006. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježen u odsjeku "Žive životinje". U decembru 2005. godine izvoza u tom odsjeku nije bilo, dok je uvoz zabilježio pad u svim odsjecima zbog toga što se više uvozilo zbog očekivanog uvođenja PDV-a.

U sektoru "Pića i duhan" došlo je do rasta izvoza u decembru lani u odnosu na isti mjesec 2005. godine, u iznosu od 46,1%, dok je u istom posmatranom periodu na nivou ovog sektora uvoz, također, zabilježio porast od 35,2%.

Najveće učešće u izvozu u decembru prošle godine ostvareno je u području "Prerađivačka industrija", u vrijednosti od 357,2 miliona KM, što čini 87,75% od ukupnog izvoza.

U okviru ovog područja, najveće učešće u izvozu bilo je ostvareno u oblasti "Proizvodnja metala", sa ukupnom vrijednošću od 71,4 miliona KM, što iznosi 17,5% od ukupnog izvoza.

Značajan obim izvoza ostvaren je u oblasti "Prerada drveta i proizvodnja proizvoda od drveta osim namještaja" sa ukupnom vrijednošću od 36,8 miliona KM, što iznosi 9% od ukupnog izvoza.

U decembru 2006. godine, najveće učešće u uvozu ostvareno je u području "Prerađivačka industrija" sa ukupnom vrijednošću od 948,4 miliona KM, što iznosi 87,2% od ukupnog uvoza.

U okviru ovog područja, najveće učešće u uvozu ostvareno je u oblasti "Proizvodnja hrane i pića", sa ukupnom vrijednošću od 134,1 milion KM, što iznosi 12,3% od ukupnog uvoza.

U oblasti "Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva" uvoz je bio 107,2 miliona KM, što iznosi 9,9% od ukupnog uvoza.

Industrijska proizvodnja u decembru veća za 18,6 odsto

“Industrijska proizvodnja u Federaciji BiH u decembru 2006. godine, u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2005. godine, veća je za 18,6 odsto”, rekao je na konferenciji za novinare, sredinom januara u Sarajevu, zamjenik direktora Federalnog zavoda za statistiku Krešimir Krmpotić.

Industrijska proizvodnja u FBiH u decembru 2006. godine u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca 2005. godine veća je za 6,7 odsto, a u odnosu na novembar 2006. godine veća je za 1,6 odsto.

Industrijska proizvodnja u 2006. u odnosu na 2005. godinu veća je za 7,5 odsto.

Posmatrano po područjima industrijskih djelatnosti, u decembru 2006. u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2005. godine, industrijska proizvodnja u području “prerađivačke industrije” veća je za 25,8 odsto, u području “rudarstva” manja je za 0,3 odsto, a u području “snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom” veća je za 11,7 odsto.

Posmatrano po glavnim grupacijama industrijskih proizvoda, u 2006. u odnosu na 2005. godinu, zabilježeno je povećanje proizvodnje trajnih proizvoda za široku potrošnju za 16,7 odsto, netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 4,7 odsto, intermedijarnih proizvoda, osim energije, za 11,3 odsto, energije za 7,3 odsto, kapitalnih proizvoda za 10,6 odsto, dok je zabilježeno smanjenje proizvoda iz grupe neraspoređeno za 12,9 odsto.

Anketa

Potrošnja domaćinstava u BiH za 2007. godinu

Provođenje ankete o potrošnji domaćinstava u BiH za 2007. godinu, kojom se ima cilj prikupiti podatke o potrošnji domaćinstava, demografskim karakteristikama i ekonomskom stanju stanovništva u različitim područjima BiH, počelo je 1. januara i trajeće do 31. decembra ove godine

Na konferenciji za novinare, sredinom januara u Sarajevu, zamjenik direktora Federalnog zavoda za statistiku Krešimir Krmpotić izjavio je da su navedeni podaci osnova za planiranje i praćenje mjera socijalne politike.

“U BiH je ova anketa prvi put provedena 2004. godine, a u okviru Programa statističkih istraživanja planirano je u budućnosti njeno redovno provođenje”, istakao je Krmpotić.

Podaci ankete iz 2004. godine pokazuju da je prosječna mjesečna potrošnja po domaćinstvu bila 1.301,82 KM. Domaćinstva su izabrana slučajnim uzorkom iz liste domaćinstava, koju su kreirale statističke institucije BiH, a tokom ove godine biće anketirano oko 7.600 domaćinstava širom BiH.

Krmpotić je pojasnio da je učešće domaćinstava u anketi dobrovoljno.

Rečeno je da se prikupljaju podaci o uslovima stanovanja i izdacima domaćinstava preko dva dnevnikar o potrošnji, koja popunjavaju sama domaćinstva u periodu od 14 dana, i na kraju perioda anketar i domaćinst-

vo zajednički popunjavaju upitnik za završni intervju.

“Svi dobiveni podaci u upitnicima su službena tajna i objavljuju se kao zbirni iznosi iz kojih nije moguće identifikovati pojedinačne ispitanike”, istakao je Krmpotić.

Anketa o potrošnji domaćinstava usklađena je sa međunarodnim metodologijama, preporukama i klasifikacijama, a prilagođena je uslovima u BiH, što omogućava uporedbu podataka sa drugim zemljama u kojima se provodi anketa o potrošnji domaćinstava.

Anketu provode Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku i Republički zavod za statistiku Republike Srpske (RS), te Agencija za statistiku BiH - Ekspozitura Brčko, u saradnji sa Državnim zavodom za statistiku Republike Italije (ISTAT) i “LSE Konzorcijem”, kojeg podržava Ured za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID).

U decembru

Potrošačka korpa 490,80 KM

Izdaci za prehranu i piće, prema potrošačkoj korpi koju objavljuje Federalni zavod za statistiku, u decembru prošle godine iznosili su 490,80 KM.

Potrošačka korpa je bila za 2,58 KM ili za 0,4% viša u odnosu na novembar, kada je iznosila 488,22 KM.

Potrošačku korpu potrebnih proizvoda čine najvažnije životne namirnice, koje po sadržaju i količinama predstavljaju minimum potreba za obnavljanje energije koja se potroši radom, a koju su izračunali stručnjaci za ishranu.

Centralna banka BiH

BiH dobila međunarodni broj bankarskog računa

Nakon što su stvorene zakonske pretpostavke, Bosna i Hercegovina je dobila međunarodni broj bankarskog računa - IBAN (International Bank Account Number). IBAN za Bosnu i Hercegovinu je BA39.

Ministri finansija oba bh. entiteta donijeli su Instrukciju o strukturi i upotrebi IBAN-a, koja je objavljena u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 4/07, od 22. januara 2007. godine.

IBAN je serija slovnih i brojnih znakova koja označava klijentov bankarski račun, uključujući i državu i banku.

IBAN predstavlja proširenu verziju osnovnog ili transakcijskog računa koji se koristi da se na jedinstven način identifikuje klijent u finansijskoj instituciji.

U BiH već duže vrijeme postoji potreba za uvođenjem IBAN-a, najviše zbog toga što bh. kompanije imaju problema sa naplaćivanjem iz inostranstva jer nemaju IBAN, što poskupljuje međunarodni platni promet.

Prednosti korištenja IBAN-a ogledaju se u olakšavanju međunarodnih plaćanja, elektronskoj obradi podataka, smanjenju troškova naloga prema inostranstvu i ubrzavanju izvršenja naloga.

IBAN se sastoji od koda države, dva kontrolna broja i broja transakcijskog računa.

Banka dodjeljuje IBAN svakom svom učesniku u međunarodnom i domaćem platnom prometu i dužna je navesti IBAN na izvodu računa i identifikacionu šifru banke.

Rok za implementaciju IBAN-a je dvije godine, ali se vjeruje da će ga komercijalne banke uvesti i prije predviđenog roka.

SASE

"Eurohaus" ostvario najveći promet

Na Sarajevskoj berzi je u januaru 2007. godine najveći promet ostvarila brokerska kuća "Eurohaus" Sarajevo u iznosu od 65.958.212,67 KM. Slijede Hypo Alpe-Adria-Vrijednosnice Sarajevo sa 53.399.703,86 KM i VGT Broker Visoko sa 48.762.843,98 KM.

Prvo mjesto po broju zaključenih transakcija na tržištu SASE zauzima Raiffeisen Brokers Sarajevo, nakon čega slijede Eurohaus Sarajevo sa 4.398 sklopljenih transakcija i VGT Broker Visoko sa 4.057 transakcija.

E-mail: investcroatia@hfp.hr

GLASNIK

Privredna/Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine

List izlazi mjesečno
Godina VIII
Broj 53
februar/veljača 2007.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:
Željana Bevanda, glavni urednik,
Mira Idrizović,
odgovorni urednik,
članovi:
Šemsa Alimanović, Dubravka
Bandić, Ljubo Dadić, Fahrudin
Đikić, Juso Škaljić i Meliha Velić,
sekretar Redakcije.

DTP: "Privredna štampa"

Adresa:

Privredna/Gospodarska
komora FBiH
- za Glasnik -
71000 Sarajevo
Branislava Đurđeva 10/IV
Kontakt osoba: Meliha Velić
Telefon: 033/267-690
E-mail: m.velic@kfbih.com

Telefoni:

033/663-370 (centrala)
033/217-782
Faks: 033/217-783
www.kfbih.com

Izdavač:

"Privredna štampa" d.o.o. Sarajevo

Općinski sud
Sarajevo
UF/1-2219/05,
RB 1-3018
Identifikacioni broj
420088140005
Identifikacioni broj PDV
200088140005

Štampa: "BIROGRAF" Sarajevo,
Kasima efendije Dobrača 14
Besplatan primjerak

Svjetski dan voda: 22. mart 2007.

“Borba sa nestašicom vode”

“Borba sa nestašicom vode” tema je Svjetskog dana voda 2007. koji se obilježava 22. marta svake godine. Ovogodišnja tema ističe značaj nestašice vode u svijetu i potrebu za većom integracijom i saradnjom u osiguranju održivog, efikasnog i nepristrasnog upravljanja oskudnim izvorima vode na međunarodnom i lokalnom nivou. Oskudica i pravičnost, kulturna i etička pitanja bitna su kad se govori o ograničenim vodenim resursima. Neravnoteža između dostupnosti i potražnje, degradacija podzemne vode i kvalitet površinske vode, međusektorska konkurentnost, međuregionalne i međunarodne debate, u centru svega je pitanje kako sačuvati oskudne vodene resurse. BiH se ubraja u red zemalja, ukupno gledajući, vrlo bogata vodom.

2007
world water day
22nd March 2007

